

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 249/2012-48

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2012 prerokoval sťažnosť V. T., T., a sťažnosť K. Z., K., zastúpených advokátom Mgr. B. Š. B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15 Co 194/2011 zo 16. januára 2012 a sp. zn. 6 Co 257/2011 zo 6. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. T. a sťažnosť K. Z. o d m i e t a pre ich neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. apríla 2012 doručená sťažnosť V. T. (vedená pod sp. zn. I. ÚS 249/2012) a 28. mája 2012 sťažnosť K. Z. (vedená pod sp. zn. IV. ÚS 317/2012; ďalej aj „sťažovateľky“), ktorými namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Co 194/2011 zo 16. januára 2012 a sp. zn. 6 Co 257/2011 zo 6. februára 2012.

2. Sťažnosti sťažovateľiek boli prijaté na ďalšie konanie uzneseniami sp. zn. IV. ÚS 317/2012 zo 14. júna 2012 a sp. zn. I. ÚS 249/2012 zo 6. júna 2012.

3. Uznesením pléna ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 3/2012-5 z 20. júna 2012 boli predmetné sťažnosti spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. I. ÚS 249/2012.

4. Pri zabezpečovaní podkladov na rozhodnutie veci (konkrétne vyžiadaním súdneho spisu Okresného súdu Bratislava III týkajúceho sa veci K. Z.) bolo listom predsedu tohto súdu sp. zn. Spr. 3421/2012 z 24. septembra 2012 ústavnému súdu oznámené:

„Listom zo dňa 11. 7. 2012 I. ÚS 249/2012 žiadate o zapožičanie spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 16 C 121/2010.

Uvedený spis Vám do dnešného dňa nemôžem zaslať, nakoľko tento bol predložený spolu s mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora sp. zn. VI/1 Pz 491/12 dňa 20. augusta 2012 najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie o mimoriadnom dovolaní.“

5. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) listom č. k. VI/1 Pz 374/12-16 z 26. novembra 2012 ústavnému súdu oznámila:

„Na list z 20. novembra 2012 č. k. I. ÚS 249/2012-41, ktorým ste požiadali o podanie informácie o stave konania o podnete V. T., Vám oznamujem, že na základe podnetu V. T. generálny prokurátor 23. novembra 2012 podal pod č. k. VI/1 Pz 374/11-10 mimoriadne dovolanie proti rozsudku Krajského súdu Bratislava zo 16. januára 2012 č. k. 15 Co 194/1011-222.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

8. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Podstatou námietok sťažovateľiek je právne posúdenie postupu a následných rozhodnutí krajského súdu najmä z hľadiska rešpektovania ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (bod 1), v dôsledku porušenia ktorých sa domáhali ako v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zrušenia týchto rozhodnutí, ktorým podnetom bolo generálnou prokuratúrou vyhovené a v oboch prípadoch bolo podané mimoriadne dovolanie.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

11. Podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) považuje ústavný súd v danom čase za dostatočne účinný právny prostriedok ochrany základných práv sťažovateľiek poskytnutých im zákonom.

12. Ak sa za danej situácie (body 4, 5 až 11) domáhali sťažovateľky svojich práv jednak na najvyššom súde prostredníctvom mimoriadneho dovolania podaného generálnou prokuratúrou a zároveň aj na ústavnom súde, museli byť sťažnosti odmietnuté pre ich predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namietali, bude rozhodovať najvyšší súd.

13. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania opravného prostriedku (riadneho, resp. mimoriadneho) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku. Pritom lehota na podanie ústavnej sťažnosti bude v danom prípade (po rozhodnutí najvyšším súdom) považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu.

14. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd opätovne zaoberal splňaním podmienok konania o predmetných sťažnostiach a vzhľadom na novozistené skutočnosti (body 4 a 5) sa podanými sťažnosťami meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ich odmietol ako neprípustné pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2012